การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ*

THE DEVELOPMENT OF READING AND SPEAKING EFFICIENCY OF DHARMMAPADA FABLES IN THE ASPECT OF BUDDHA INTEGRATION FOR PALI LANGUAGE STUDENTS IN THE AREA OF SAMUTPRAKARN PROVINCE

พระมหาทรงวิทย์ วริทฺธิฐฐายี[1], พระวชิรวิชญ์ ภัทรเกียรตินันท์[2], สุวรา นาคยศ[3], วีระพงษ์ แพงคำฮัก[4] และ เอกลักษณ์ เทพวิจิตร[5]

PhramahaSongvit Siri[1], Phrakhrusamu Vachiravich Thitavang[2], Suwara Nakyos[3], Weerapong Paengkamhag[4] and Akekalak Tapwijitr[5]

[1-5]คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

[1-5]Faculty of Education Mahachulalongkornrajvidyalaya University, Thailand

Corresponding author E-mail: kapong2325@gmail.com

วันที่รับบทความ : 11 กรกฎาคม 2569; วันแก้ไขบทความ 6 สิงหาคม 2569; วันตอบรับบทความ : 8 สิงหาคม 2569

Received 11 July 2026; Revised 6 August 2026; Accepted 8 August 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความต้องการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอน 2. ออกแบบรูปแบบกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอน 3. ทดลองใช้รูปแบบกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธ

CC BY NC ND

* พระมหาทรงวิทย์ วริทฺธิฐฐายี, พระวชิรวิชญ์ ภัทรเกียรตินันท์, สุวรา นาคยศ, วีระพงษ์ แพงคำฮัก และ เอกลักษณ์ เทพวิจิตร. (2569). การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(5), 311-328.

PhramahaSongvit Siri, Phrakhrusamu Vachiravich Thitavang, Suwara Nakyos, Weerapong Paengkamhag and Akekalak Tapwijitr. (2026). The Development Of Reading And Speaking Efficiency Of Dharmmapada Fables In The Aspect Of Buddha Integration For Pali Language Students In The Area Of Samutprakarn Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(5), 311-328.;

DOI: https://doi.org/10.

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

วิธีการสอน 4. ประเมินผลสัมฤทธิ์การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาภาษาบาลีชั้นประโยค 1 – 2 จำนวน 191 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 1) ด้านการเรียนการสอน 2)ด้านการอ่าน และ 3) ด้านการพูดนิทานธรรมบท พบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.05, S.D. = 0.97) 2.ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า หลังการอบรมฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมของนักศึกษาภาษาบาลี ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ, การอ่านและการพูด, นิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอน, นักศึกษาภาษาบาลี

Abstract

This research aims to The objectives were: (1) to investigate the needs for developing reading and Dhammapada storytelling speaking competencies through a Buddhist instructional approach; (2) to design a competency

development process model; (3) to implement the developed process; and (4) to evaluate the learning outcomes of the competency development.The sample consisted of 191 Pali language students at Levels 1–2, while a pilot group of 30 Pali students from Phraeksa Temple School, Samut Prakan Province, who were not included in the main sample, was used for preliminary implementation. Research instruments included questionnaires, competency development manuals, evaluation forms, and pre- and post-training assessments. Data were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics.

The findings revealed that: The needs for developing reading and Dhammapada storytelling speaking competencies through a Buddhist instructional approach covered three aspects: instructional management, reading skills, and storytelling speaking skills. Overall, the need for instructional management was at a high level ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.97). The designed competency development process and its manual were evaluated as most appropriate overall The implementation of the competency development process for the target group was evaluated at the highest level The learning achievement results indicated that the post-training reading and storytelling speaking competencies of Pali students were significantly higher than the pre-training results at the .05 level.

Keywords: Competency Development Process, Reading And Speaking, Buddhist Moral Tales As A Teaching Method, Pali Language Students

บทนำ

การอนุรักษ์พระพุทธศาสนา มีหลักการเบื้องต้น 3 ประการ คือ (1) ศึกษาเรียนรู้หลักคำสอนอย่างถูกต้องให้เข้าใจ (2) ปฏิบัติตามหลักคำสอนให้เข้าถึง และ (3) เผยแพร่หลักคำสอนให้กว้างไกล ทั้ง 3 หลักการนี้นับเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานสำคัญต่อการดำรงอยู่แห่งพระพุทธศาสนา เมื่อมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมอย่างดีจนสามารถปฏิบัติและเผยแผ่ธรรมได้อย่างถูกต้องแล้ว ก็ยังสามารถแสดงบทบาทในการพิทักษ์ปกป้องพระพุทธศาสนาอันอาจเกิดจากพวกปรับ

วาทีที่กล่าวจาบจ้วงพระธรรมวินัย ตลอดถึงพวกที่สอนผิดไปจากหลักพระพุทธศาสนา ด้วยการแสดงข้อเท็จจริงทางคำสอนได้อย่างถูกต้อง และช่วยคลี่คลายความสงสัยในกรณีที่เกิดข้อพิพาทขึ้นทางพระธรรมวินัยให้ยุติลงได้อย่างมีหลักการ ตลอดถึงสามารถตรวจสอบความถูกผิดของผู้ประกาศคำสอนได้อย่างมั่นใจ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทรงประสิทธิผล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเรียนรู้หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาผ่านภาษาดั้งเดิม คือ ภาษามคธ เพราะเป็นภาษาที่พระพุทธเจ้าทรงเลือกใช้ประกาศพระศาสนามาตลอดระยะเวลา 45 พรรษา กระทั่งมีพระมหาเถระในยุคพุทธกาลและยุคหลังพุทธกาลได้พากันทรงจำ รักษา สืบทอดคำสอนนี้มาด้วยวิธีต่าง ๆ กระทั่งจารึกลงเป็นอักษรมาจากรุ่นสู่รุ่นอย่างเป็นระบบ ซึ่งในเวลาต่อมา ภาษามคธนี้ถูกเรียกชื่อใหม่ว่า “ภาษาบาลี” เพราะเป็นภาษาที่รักษาไว้ซึ่งพระพุทธพจน์ และนิยมเรียกแทนชื่อภาษามคธนั้นเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ภาษาบาลีจึงเป็น “ภาษาที่มีระเบียบแบบแผน” หรือ “ภาษาที่รักษาพระพุทธพจน์” ซึ่งดูเหมือนจะใช้เป็นคำที่ใช้เจาะจงเรียกเฉพาะภาษามคธที่ใช้บันทึกพระไตรปิฎกเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับภาษามคธที่ใช้พูดกันทั่ว ๆ ไป ส่วนภาษามคธที่ใช้ในคัมภีร์อรรถกถา ฎีกา และคัมภีร์ปกรณ์อื่น ๆ เช่นพงศาวดาร เป็นต้น ก็พอจะอนุโลมเรียกว่า “ภาษาบาลี” ได้ในฐานะที่เป็นคัมภีร์อธิบายพระพุทธพจน์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ดังนั้น ในปัจจุบัน เมื่อเอ่ยถึง “ภาษาบาลี” จึงมักหมายรวมเอาทั้งภาษาบาลีที่ใช้ในพระไตรปิฎก, อรรถกถา, ฎีกา และปกรณ์ภาษาบาลีอื่น ๆ ทั้งหมด (พระอังควังสเถระ) สถานการณ์การศึกษาภาษาบาลีในปัจจุบันนั้นเรียกได้ว่ายังอยู่ในช่วงวิกฤตที่กำลังถูกท้าทายจากสังคมสมัยใหม่ เพราะอย่างน้อยจะต้องแข่งขันกับระบบการศึกษาแบบสมัยใหม่ต่าง ๆ ที่เกิดมีขึ้นเพื่อบริการวิชาการแก่บุคคลในสังคมปัจจุบันในทุกเพศทุกวัย จนทำให้เกิดมีทางเลือกทางการศึกษามากมายที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาทั่วไปทั้งที่เป็นบรรพชิตและคฤหัสถ์ได้เลือกศึกษา ซึ่งเมื่อว่ากันตามเป็นจริงแล้ว หากให้นักศึกษาในปัจจุบันเลือกเรียนเฉพาะศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่ปรากฏมีในหลักสูตรทั่วไปนั้น ภาษาบาลี (คง) อาจเป็นตัวเลือก (เกือบ) สุดท้ายที่ผู้เป็นนักศึกษานั้นจะหันมาสนใจ ใฝ่ใจ และใส่ใจที่จะศึกษากันอย่างจริงจัง สังเกตได้จากอัตราการส่งนักเรียนบาลีทั่วประเทศเพื่อขอเข้าสอบมีน้อยจำนวนยิ่งจากจำนวนพระภิกษุสามเณรทั่วประเทศ 300,000 กว่ารูป ส่งสอบเพียงแค่ 30,000 กว่ารูป สอบได้ไม่ถึง 5,000 รูป (แม่กองบาลีสนามหลวง, 2562 : ออนไลน์) เมื่อความจริงเป็นดังนี้ ก็นับเป็นเรื่องท้าทายที่คณะครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กำกับกิจการพระศาสนาด้านศาสนศึกษาโดยเฉพาะการเรียนภาษาบาลีจะต้องมาร่วมกันระดมความคิดเพื่อสร้างแรงจูงใจใหม่ให้เกิดแก่พระภิกษุสามเณรผู้เป็นบุคลากรสำคัญของพระศาสนา และชาวพุทธไทย

ให้ได้โดยเร็วยิ่ง ทั้งนี้เริ่มจาก 1) การแก้ไข การเรียนการสอนภาษาบาลีมีองค์ประกอบหลักอย่างน้อย 3 ประการ คือ (1) มีหลักสูตร (2) มีครูสอน และ (3) มีนักเรียน ในปัจจุบันพบว่าปัญหาการเรียนภาษาบาลีนั้น บางสำนักฯ มีครู แต่ไม่มีนักเรียน บางสำนักฯ มีนักเรียน แต่ไม่มีครู หรือบางสำนักฯ ไม่มีทั้งครู และนักเรียน จึงจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบให้เป็นจริงเป็นจังขึ้นมาไม่ได้ แม้กระทั่งบางสำนักฯ ปรากฏมีทั้งครู และนักเรียนก็จริง แต่เมื่อดำเนินจัดการการเรียนการสอนไปแล้ว กลับพบอุปสรรคปัญหามากมาย เช่น ปัญหาของนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนที่เป็นสามเณรนั้น ปัจจุบันมีพื้นฐานการอ่านเขียนภาษาไทยอ่อนกว่ามาตรฐานมากชนิดที่ว่า “อ่านไม่ค่อยจะได้ เขียนไม่ค่อยจะถูก” จึงต้องนำมาปรับพื้นฐานการอ่านการเขียนภาษาไทยกันใหม่เพื่อให้สะดวกต่อการเรียนพระบาลีให้ดียิ่งขึ้น หรือนักเรียนบางท่าน เรียนไป เรียนไป กลับเลิกเรียนกลางครัน (ด้วยระย่อท้อถอยไปก่อน หรือมีเหตุผลอื่นใดบางประการไม่อาจทราบแน่ชัดได้) หรือนักเรียนบางท่าน มีความตั้งใจจริง มีศรัทธาอยากเรียนศึกษาพระบาลีอย่างจริงจัง แต่มีพัฒนาการช้ากว่ามากในการเรียนพระบาลี ครูอาจารย์จึงต้องจัดห้องเรียนเพิ่มให้ใหม่เพื่อสอนวิชาการบาลีเสริมเติมให้ต่างหาก ทั้งนี้เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนพระบาลีให้ได้ผลแก่นักเรียนนั้น

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนบาลีอาจมีปัญหาขึ้นบ้างดังกล่าวแต่ถึงอย่างไรก็นับว่าเป็นเรื่องดีอยู่ที่ยังปรากฏมีนักเรียนบาลีพากันศึกษาในสำนักเรียนฯ ต่าง ๆ แม้ว่าจะเป็นยอดที่น้อยกว่ามากจากยอดจำนวนเต็มของพระภิกษุสามเณรทั่วประเทศก็ตาม แต่ถึงอย่างไร หากกลุ่มพุทธบริษัทยังหวังความดำรงมั่นอยู่นานแห่งพระศาสนาแล้ว คณะผู้บริหาร คณะครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนพระบาลีโดยตรงนั้น ควรจะต้องมาระดมความคิดช่วยกันพัฒนากิจการพระศาสนาด้านการศึกษาภาษาบาลีให้ดำเนินต่อไปได้อย่างไม่สะดุด โดยให้วิทยาการสมัยใหม่มาเป็นอุปกรณ์ช่วยผลักดันให้พระบาลีก้าวไปข้างหน้าอย่างเข้มแข็งจนเป็นที่รู้จักในวงกว้าง ทั้งนี้เพื่อกระจายองค์ความรู้ด้านภาษาบาลีให้เป็นที่แพร่หลาย และขยายไปโดยไม่จำกัดหรือผูกขาดไว้เฉพาะแต่ในแวดวงภิกษุบริษัทให้ได้ศึกษาเท่านั้น หากแต่จะต้องขยายผลไปสู่กลุ่มพุทธบริษัทอื่น ๆ ที่เหลือให้ได้ศึกษาเรียนรู้เข้าใจพระบาลีร่วมกันด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มศาสนบุคคลคุณภาพของพระศาสนาผู้เชี่ยวชาญด้านคำสอน ทั้งกลุ่มพุทธบริษัทผู้ศึกษาเหล่านี้ก็จะสามารถเป็นขุมกำลังหลักในการช่วยกันปกป้อง พิทักษ์กิจการพระศาสนาได้อย่างยั่งยืน หากทำได้อย่างนี้ก็เป็นการรับประกันในเบื้องต้นได้ว่า “พระพุทธศาสนาจะยังคงดำรงมั่นอย่างยั่งยืนในประเทศไทยได้อย่างสง่างาม สม

กับที่กล่าวว่าประเทศไทยเป็นเมืองพุทธ เพราะพุทธบริษัทพากันขมีขมันศึกษาพระบาลี” 2) การส่งเสริม เนื่องจากปัจจุบันมียอดจำนวนผู้ศึกษาภาษาบาลีลดน้อยลงเป็นประจำทุกปี จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะกลุ่มพุทธบริษัท จะต้องระดมความคิดช่วยกันหาจำนวนนักเรียนบาลีให้เพิ่มขึ้น เพื่ออย่างน้อยยังพอมีเครื่องรับประกันได้ว่า “กงล้อแห่งพระธรรมจักรยังคงเคลื่อนคล้อยไปอยู่” อาจจะเริ่มต้นด้วยการประชาสัมพันธ์ ชักจูง และปลุกกระแสการเรียนพระบาลีให้เกิดมีแก่กลุ่มพุทธบริษัททั่วไปในวงกว้าง โดยการบอกความสำคัญ สาระคุณค่า และจุดหมายของการศึกษาภาษาบาลีให้มีกรอบชัดเจน ทั้งนี้เพื่อต่อยอดความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมให้มีเพิ่มมากขึ้นจนเกิดเป็นประเพณีนิยมกระแสหลักของชาวพุทธที่จะต้องพากันศึกษาพระบาลีโดยทั่วไป แม้ว่าตนจะไม่สามารถศึกษาพระบาลีได้ด้วยดีเหตุเพราะมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมากมายในชีวิตประจำวัน แต่ก็สามารถช่วยเป็นหน่วยหลังสนับสนุนบำรุงพุทธบริษัท มีพระภิกษุ สามเณรผู้มุ่งเพียรศึกษาพระธรรมวินัยเป็นหลักด้วยปัจจัย 4 ได้ตามกำลังตน เมื่อทำได้อย่างนี้ก็นับว่าได้ช่วยกันส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่พระหนุ่มเณรน้อยให้ได้มีฉันทะในการศึกษาพระบาลีให้สูงยิ่ง ๆ ขึ้นไป ทั้งเป็นการช่วยสืบอายุพระศาสนาได้อีกทางหนึ่งด้วย ทั้งนี้ เพื่อท่านเหล่านั้นจะได้เป็นกำลังสำคัญในการที่จะธำรงรักษา อนุรักษ์ และพิทักษ์กิจการพระศาสนา ตลอดจนเผยแผ่พุทธธรรมให้เจริญแพร่หลายอย่างถูกต้องดีงามยิ่งขึ้นต่อไป

ดังนั้น การพัฒนาเป็นแนวทางการศึกษาภาษาบาลีในรูปแบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน โดยที่ผู้ศึกษาสามารถเรียนรู้ภาษาบาลีผ่านการรักษารากศัพท์แก่นคำความหมายตามแบบประเพณีนิยมที่โบราณาจารย์ได้วางเป็นแนวทางไว้โดยมีจุดหมายเพื่อรักษาคำสอนเป็นสำคัญจึงทำให้ผู้วิจัยจะนำเสนอวิถีอนุรักษ์พระพุทธศาสนาด้วยการศึกษาภาษาบาลีในฐานะเป็นเครื่องมือช่วยทำหน้าที่รักษาคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นเบื้องต้น อันจะเป็นอุปการะต่อการศึกษาหลักคำสอนได้อย่างถูกต้อง จนสามารถนำไปปฏิบัติและรับผลที่ถูกต้องตามลำดับ และเพื่อคิดค้นนวัตกรรมผ่านการนำเสนอกรอบแนวทางใหม่ในการศึกษาภาษาบาลีในปัจจุบันเพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่หลากหลายผ่านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ จึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

2. เพื่อออกแบบรูปแบบกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

4. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ" ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นวิธีดำเนินการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างใช้แบบสอบถาม ตามด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ (Interview) รวมถึงการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์เอกสารแล้วนำผลการศึกษามาพรรณนาเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

1) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) คณะผู้วิจัยทำการสำรวจเจ้าสำนักเรียนบาลี อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ประชากร ได้แก่ เจ้าสำนักเรียนบาลี อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 380 รูป กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าสำนักเรียนบาลี อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 191 รูป โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามโปรแกรมคำนวณของ R.V.Krejcie&D.W.Morgan

2) วิจัยเชิงคุณภาพ (In-depth Interview) คณะผู้วิจัยได้ออกแบบพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขต

จังหวัดสมุทรปราการ โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 16 รูป/คน ประกอบด้วยผู้ทรงวุฒิ ใน 4 กลุ่ม โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

3) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน

4) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) การทดลองการวัดประสิทธิผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นสำนักเรียนภาษาบาลี จำนวน 4 สำนักเรียนในเขตจังหวัดสมุทราปราการ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสำรวจ จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความต้องการการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ 2) สัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง จัดทำขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ 3) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Form) เพื่อยืนยันข้อมูลร่างกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ 4) ชุดปฏิบัติการวิจัย (Research Practice Set) คณะผู้วิจัยจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 16 รูป/คน เพื่อนัดหมาย วัน เวลาและสถานที่การสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยขออนุญาตบันทึกเสียงเพื่อจะได้ข้อมูลชัดเจน และนำผลที่ได้มาถอดเทปและจัดเรียงเนื้อหาให้มีความสมบูรณ์ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของเจ้าสำนักเรียนบาลี อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ นักศึกษาภาษาบาลีในประโยค 1 – 2 จำนวน 191 รูป เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลและติดตามสอบถามคืนจากกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 1. สรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ 2. ออกแบบกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้าน

การอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ 3. ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของสมรรถนะ และ 4. ปรับปรุงกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการตามข้อเสนอแนะ

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการประกอบด้วย 1) ด้านการเรียนการสอน 2) ด้านการอ่าน และ 3) ด้านการพูดนิทานธรรมบท ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการโดยภาพรวม

ที่	รายงาน	ความคิดเห็น		ระดับ
		$\bar{x}$	S.D	
1	ด้านการเรียนการสอน	4.05	0.97	มาก
2	ด้านการอ่าน	4.15	0.99	มาก
3	ด้านการพูดธรรมบท	4.20	0.92	มาก
รวม		**4.13**	**0.96**	**มาก**

จากตารางที่ 1 ความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการโดยภาพรวม อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. =0.96) โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพูดธรรมบท รองลงมาได้แก่ ด้านการอ่าน และ ด้านการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผลการออกแบบกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (M= 4.54, S.D. = 0.52) ผลการทดลองใช้คู่มือสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลนักศึกษาบาลี สำนักเรียนวัดแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ เป็นกลุ่มทดลองนำร่อง จำนวน 30 รูป ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (M= 4.27, S.D. = 0.67)

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ผลการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

รายการประเมิน	พฤติกรรมของนักศึกษาภาษาบาลี	ความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D	ลำดับ
สมรรนถะด้านการอ่านนิทานธรรมบท	นักศึกษาภาษาบาลีรู้จักรูปแบบการเล่าเรื่องในธรรมบท ซึ่งมักเริ่มจากเหตุการณ์นำสู่การแสดงธรรม สรุปเป็นพระคาถา (บทสั้น ๆ)	4.80	0.48	มากที่สุด
	นักศึกษาภาษาบาลีสามารถอธิบายความหมายของพระคาถาธรรมบทที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายขึ้น โดยใช้เรื่องราวในนิทานประกอบ	4.54	0.55	มากที่สุด
	นักศึกษาภาษาบาลีนำนิทานมาเป็นตัวอย่างเพื่อสอนธรรมะ หรือ	4.73	0.22	มากที่สุด

	นำหลักธรรมที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน			
สมรรถนะด้านการพูดนิทานธรรมบท	นักศึกษาภาษาบาลีเข้าใจหลักธรรมคำสอนในนิทานอย่างถ่องแท้ เพื่อถ่ายทอดสาระสำคัญได้อย่างถูกต้อง	4.64	0.51	มากที่สุด
	นักศึกษาภาษาบาลีสามารถเล่าเรื่องได้	4.54	0.57	มากที่สุด
	นักศึกษาภาษาบาลีสามารถเข้าใจในหลักธรรมเรื่องนั้น	4.77	0.33	มากที่สุด
ความสามารถในการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอน	นักศึกษาภาษาบาลีฝึกการคิดตามลำดับเหตุการณ์, ตัวละคร, และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อเข้าใจเหตุและผลทางธรรม	4.75	0.65	มากที่สุด
	นักศึกษาภาษาบาลีสามารถสรุปใจความสำคัญของนิทานและธรรมะที่ได้รับ เพื่อนำไปปฏิบัติหรือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต	4.45	0.55	มาก
	นักศึกษาภาษาบาลีสามารถรับสารจากเรื่องเล่าและพุทธพจน์	4.56	0.72	มาก
	นักศึกษาภาษาบาลีสามารถถ่ายทอดเรื่องราวและหลักธรรมต่อได้	4.60	0.48	มากที่สุด
รวม		**4.64**	**0.50**	**มาก**

จากตารางที่ 2 ผลการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.64 , S.D. = 0.50)

4. วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ทดสอบสมรรถนะ	Max	Min	Mean	SD	df	t	p-value
ก่อนการอบรม	11	6	8.63	1.11	18	-27.64	0.00
หลังการอบรม	19	14	16.42	0.83			

จากตารางที่ 3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า หลังการอบรมฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมของนักศึกษาภาษาบาลี ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.00

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการประกอบด้วย 1) ด้านการเรียนการสอน 2)ด้านการอ่าน และ 3) ด้านการพูดนิทานธรรมบท พบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอน กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการจึงเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นส่งเสริมสมรรถนะการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทของนักศึกษาภาษาบาลีชั้นประโยค 1-2 เพื่อเป็นแนะแนวทางการอ่านภาษาบาลีอักษรไทยนั้น มี 4 องค์ประกอบสำคัญคือ (1) สระ 8 ตัว (2) พยัญชนะ 32 ตัว (3) นิคคหิต

(อำ) และ (4) สัญลักษณ์ (จุดพินทุทึบใต้พยัญชนะ) นักศึกษาผู้ต้องการอ่านภาษาบาลี จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้และความเข้าใจใน 4 องค์ประกอบสำคัญ เพื่อให้ได้ฐานในการอ่านภาษาบาลีที่ถูกต้อง อันจะเป็นอุปการะต่อการเขียนภาษาบาลีได้อย่างถูกต้องตามลำดับ วิธีการดำเนินการดำเนินการพัฒนากระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนเกี่ยวกับอักษรบาลี สระบาลี และ พยัญชนะบาลี โดยการดำเนินการดังนี้ 1.จัดอบรมกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอน 2. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอน ได้แก่ วิธีการอ่านนิทานธรรมบท และ เทคนิคการอ่านสระ พยัญชนะภาษาบาลี สอดคล้องกับจิราพร รอดพ่วง ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอน 4) ปัจจัยสนับสนุน และ 5) การวัดและประเมินผล ขั้นตอนของรูปแบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติ 4) การสังเกต 5) การสะท้อนผลร่วมกัน (จิราพร รอดพ่วง, 2560)

2. ผลการออกแบบกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ดังนั้นการพัฒนาเป็นแนวทางการศึกษาภาษาบาลีในรูปแบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน โดยที่ผู้ศึกษาสามารถเรียนรู้ภาษาบาลีผ่านการรักษารากศัพท์แก่นคำความหมายตามแบบประเพณีนิยมที่โบราณาจารย์ได้วางเป็นแนวทางไว้ โดยมีจุดหมายเพื่อรักษาคำสอนเป็นสำคัญจึงทำให้ผู้วิจัยจะนำเสนอวิถีอนุรักษ์พระพุทธศาสนาด้วยการศึกษาภาษาบาลีในฐานะเป็นเครื่องมือช่วยทำหน้าที่รักษาคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นเบื้องต้น อันจะเป็นอุปการะต่อการศึกษาหลักคำสอนได้อย่างถูกต้อง จนสามารถนำไปปฏิบัติและรับผลที่ถูกต้องตามลำดับและเพื่อคิดค้นนวัตกรรมผ่านการนำเสนอกรอบแนวทางใหม่ในการศึกษาภาษาบาลีในปัจจุบันเพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่หลากหลายผ่านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ จึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นแนวทางใน

การอนุรักษ์รักษาพระบาลีและการส่งเสริมให้พระภิกษุได้เรียนรู้ถึงรากฐานของภาษาที่แท้จริง ประกอบการส่งเสริมเรียนการอ่านและการเขียนให้ถูกต้องตามหลักพระบาลี ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดและผลการทดลองใช้คู่มือสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลนักศึกษาบาลี สำนักเรียนวัดแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ เป็นกลุ่มทดลองนำร่อง จำนวน 30 รูป ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกรเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดกรเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ที่พัฒนาขึ้นเรียกว่า PAORE Model มีขั้นตอนสำคัญของการจัดการเรียนรู้ คือ อาจารย์เตรียมความพร้อม นักศึกษาเรียนรู้โดยการปฏิบัติ อาจารย์ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก และการประเมินผลการเรียนรู้รอบด้วย ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (๗๕/๗๕) เมื่อนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปทดลองใช้ พฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี, 2560)

3. ผลการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ทดลองใช้กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการเป็นกระบวนการของขั้นตอนในการนำไปใช้ซึ่งเป็นลักษณะของการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลองใช้ (The one group Pretest Posttest Design) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่นำกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการที่ผ่านการสร้างและการพัฒนาหาค่าคุณภาพเรียบร้อยแล้วนำมาทดลองประสิทธิผล-ของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ผลผลการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

อยู่ในระดับมากที่สุด เอมอร ศรีวรชิน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะชีวิตของผู้เรียน โรงเรียนทัพรั้งพิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วย 1)การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2)การเรียนรู้ร่วมกัน 3) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 4)การปฏิบัติจริงและการประเมินผลการปฏิบัติ และ 5)การทบทวนการปฏิบัติ โดยมีเงื่อนไข 5.1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 5.2) บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ (เอมอร ศรีวรชิน, 2562)

4. ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า หลังการอบรมฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมของนักศึกษาภาษาบาลี ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Francis ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ ผลการวิจับพบว่า การดำเนินการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพความเกี่ยวข้องและประสบการณ์ผลสำเร็จเป็นอย่างดีเมื่อดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นอย่างไปอย่างต่อเนื่องและมีระบบการดำเนินงานที่เป็นรูปแบบชัดเจนมากยิ่งขึ้น (Francis,2011)

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ดังภาพที่ 1

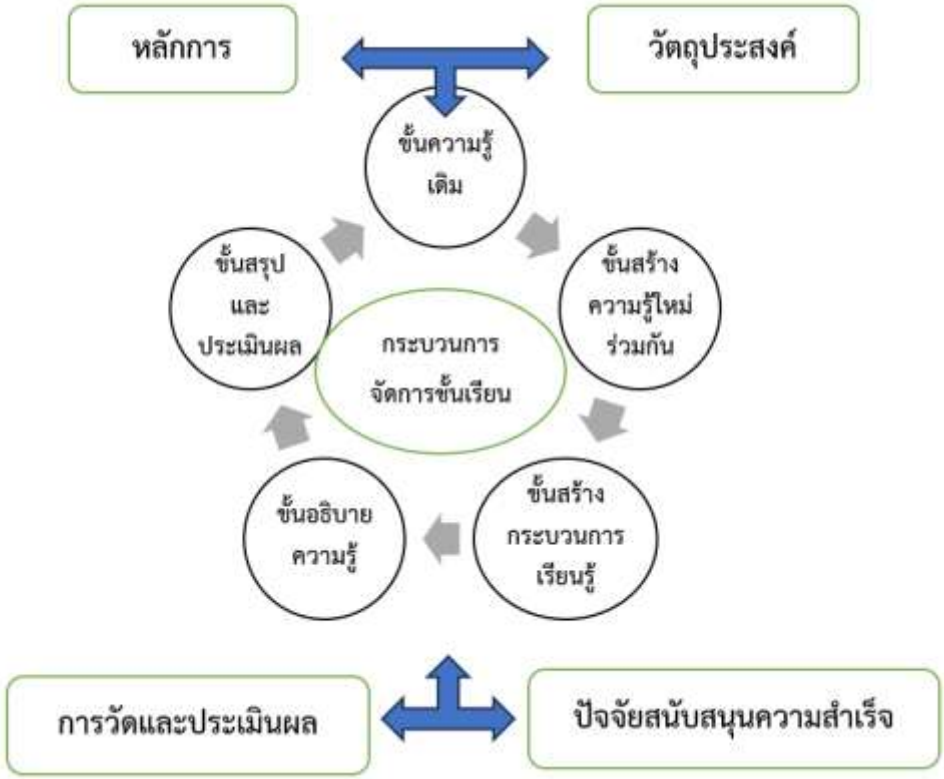

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

จากภาพที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมด้านสมรรถนะการอ่านและการพูดที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันก่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้และการจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้อ่าน ได้พูด อย่างลุ่มลึกที่เน้นทักษะการสื่อสารขั้นสูงที่มีความเอื้อต่อการเรียนรู้เชิงบูรณาการเรียนการสอนภาษาบาลีได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องประกอบด้วยกระบวนการที่มีความชัดเจนทั้งด้านการฝึกทักษะการอ่าน การพูด และการสนทนาพูดระหว่างการเรียนการสอนเกี่ยวกับนิทานธรรมบท

สรุป/ข้อเสนอแนะ

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลี พบว่าใช้เทคนิคและวิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดยเริ่มจากครูบาอาจารย์จะต้องมีความเต็มใจสอน เต็มใจถ่ายทอดความรู้ ผู้สอนจึงจะต้องมีจิตอาสาและศรัทธา เพื่ออุทิศเวลาสอนให้กับผู้เรียนในการเรียนภาษาบาลี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นจะต้องให้ผู้เรียนได้สนใจในการประเมินผลตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยการเรียนรู้เกี่ยวรูปประโยค หรือ ท่องจำคำศัพท์ที่ยาก ๆ ประโยคยาก ๆ และสอนให้ผู้เรียนมีพื้นฐานการอ่านเขียนระดับที่ดีสามารถแยกคำควบกล้ำและการันต์ได้ **ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้** 1) สำนักเรียนบาลีควรประยุกต์ใช้การพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) สำนักเรียนบาลีควรนำการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและการพูดนิทานธรรมบทเชิงพุทธวิธีการสอนสำหรับนักศึกษาภาษาบาลีในเขตจังหวัดสมุทรปราการไปใช้ในการส่งเสริมทักษะด้านการอ่านและการแปลนิทานในธรรมบทอย่างถูกวิธี **ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป** 1) ควรนำศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนของนักศึกษาภาษาบาลี 2) ควรมีศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถนะการเรียนการสอนเชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะด้านการแปลภาษาบาลี

เอกสารอ้างอิง

จิราพร รอดพ่วง. (2560). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบและการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู. ใน ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บังอร เสรีรัตน์. (2560). รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อส่งเสริมชุมความคิดเกี่ยวกับการสอนของครูประถมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 17(1), 115-122.

ประคอง รัศมีแก้ว. (2562). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นฐาน. สุพรรณบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริม.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2543). การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยจิตวิทยาแบบยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมมิก.

สุภัทรา ภษิตรัตนาวลี. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. ใน ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาภรณ์ ภู่วิทยพันธ์. (2549). Competency dictionary. กรุงเทพมหานคร: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

เอมอร ศรีวรชิน. (2562). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะชีวิตของผู้เรียน โรงเรียนทัพรั้งพิทยาคม. นครราชสีมา: องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.

Guglielmino, L.M. (1977). Development of the Self-Directed Learning Readiness Scale. Doctoral Dissertation. USA: University of Georgia.

Schleicher, A. (2510). Preparing teachers and developing school leaders for the 21st ,century: Lessons from around the world. Paris: OECD Publishing.

Spencer, L. M., & Spencer, S. M. (1993). Competence at work: Model for superior performance. New York: Wiley.

Taylor, F. W. (1964). Scientific Management. New York: Harper and Row.